

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ

ІНСТЫТУТ ЖУРНАЛІСТЫКІ

Кафедра стылістыкі і літаратурнага рэдагавання

УМЕЦ

Станіслава Вячаславаўна

МЕТОДЫКА РЭДАГАВАННЯ АЎТАРСКІХ РУКАПІСАЎ

Дыпломная работа

Навуковы кіраўнік:
доктар філалагічных навук,
прафесар В.І. Іўчанкаў

Допущана да абароны

«___» _____ 2014 г.

Заг. кафедры стылістыкі і літаратурнага рэдагавання
доктар філалагічных навук, прафесар В.І. Іўчанкаў

Мінск, 2014

РЭФЕРАТ

Дыпломная праца складаецца з уводзін, тэарэтычнай і практычнай глаў, заключэння, спіса выкарыстанай літаратуры і двух дадаткаў. Агульны аб'ём дыпломнай працы – 268 старонак. Колькасць выкарыстаных крыніц – 34.

Ключавыя словы: РЭДАКТАР, РЭДАГАВАННЕ, АЎТАРСКІ РУКАПІС, ВЫДАВЕЦТВА “МАСТАЦКАЯ ЛІТАРАТУРА”, МЕТОДЫКА РЭДАКТАРСКАГА АНАЛІЗУ, ТЭНДЭНЦЫІ, НОВЫЯ ПАДЫХОДЫ Ё ТЭОРЫІ І ПРАКТЫЦЫ РЭДАГАВАННЯ.

Мэта даследавання – выявіць спецыфіку рэдактарскай апрацоўкі аўтарскіх рукапісаў і абагуліць вопыт па методыцы іх рэдагавання ў выдавецтве “Мастацкая літаратура”.

Аб'ект – метадалагічныя асновы тэорыі і практыкі рэдагавання.

Прадмет – методыка рэдагавання аўтарскіх рукапісаў у выдавецтве “Мастацкая літаратура”.

Метады даследавання: апісальны метад, класіфікацыя, семантыка-стылістычны аналіз, метады аналізу кампанентнага, канцэптualaнага і дыскурснага.

Атрыманыя вынікі і іх навізна: у даследаванні вызначаны асноўныя патрабаванні да рэдагавання аўтарскіх рукапісаў; вывучаны метадалагічныя асновы рэдагавання аўтарскіх рукапісаў; абагульнены вопыт рэдактарскай практыкі ў выдавецтве “Мастацкая літаратура”. Вылучаны этапы працы рэдактара з тэкстам рукапісу: азнаямляльнае чытанне, падчас якога вызначаецца якасць рукапісу з гледжання магчымасці і мэтазгоднасці яго апублікавання; паглыбленае чытанне – праверка кампазіцыі твора, фактычнага матэрыялу, логікі выказвання, ліквідаванне памылак у змесце, хібаў у выбары моўных сродкаў і ва ўжыванні сінтаксічных канструкцый, недахопаў стылю; шліфовачнае чытанне – рэдактар робіць кантрольнае чытанне, правярае лічбавыя дадзеныя, даты, а таксама аднастайнасць напісання імёнаў, прозвішчаў, географічных найменняў. Пры разглядзе спецыфікі працы рэдактара ў выдавецтве “Мастацкая літаратура” акрэслены новыя методыкі і распрацоўкі рэдактарскай работы. Сярод іх названыя інтэрнэт-рэсурсы: даведачна-інфармацыйны партал “ГРАМОТА.РУ”, Нацыянальны корпус рускай мовы, Беларускі N-корпус і сайт Slounik.org. Адзначаны ў даследаванні і “Вялікі слоўнік беларускай мовы” Ф. Піскунова.

Вынікі даследавання могуць быць выкарыстаныя ў навучальным працэсе па спецыяльнасці “Літаратурная работа (рэдагаванне)”.

РЕФЕРАТ

Дипломная работа состоит из введения, теоретической и практической глав, заключения, списка использованной литературы и двух приложений. Общий объем дипломной работы – 268 страниц. Количество использованных источников – 34.

Ключевые слова: РЕДАКТОР, РЕДАКТИРОВАНИЕ, АВТОРСКАЯ РУКОПИСЬ, ИЗДАТЕЛЬСТВО “МАСТАЦКАЯ ЛИТЕРАТУРА”, МЕТОДИКА, ТЕНДЕНЦИИ, НОВЫЕ ПОДХОДЫ В ТЕОРИИ И ПРАКТИКЕ РЕДАКТИРОВАНИЯ.

Цель исследования – определить специфику редакторской обработки авторских рукописей и обобщить опыт по методике их редактирования в издательстве “Мастацкая литература”.

Объект – методологические основы теории и практики редактирования.

Предмет – методика редактирования авторских рукописей в издательстве “Мастацкая литература”.

Методы исследования: анализ научной литературы, описательный метод, классификация, семантико-стилистический анализ, методы анализа компонентного, концептуального и дискурсного.

Полученные результаты и новизна: в исследовании обозначены основные требования к редактированию авторских рукописей; изучены методологические основы редактирования авторских рукописей; обобщен опыт редакторской практики в издательстве “Мастацкая литература”. Выделены этапы работы редактора с текстом рукописи: ознакомительное чтение, во время которого определяется качество рукописи с точки зрения возможности и целесообразности его опубликования; углубленное чтение – проверка композиции произведения, фактического материала, логики высказывания, ликвидирование ошибок в содержании, выборе языковых средств и употреблении синтаксических конструкций, стилистических недочетов; шлифовочное чтение – редактор осуществляет контрольное чтение, проверяет численные данные, даты, а также однотипность написания имен, фамилий, географических названий. При рассмотрении специфики работы редактора в издательстве “Мастацкая литература” определены новые методики и разработки редакторской работы. Среди них названы интернет-ресурсы: справочно-информационный портал “ГРАМОТА.РУ”, Национальный корпус русского языка, Белорусский N-корпус и сайт Slounik.org. Отмечен в исследовании и “Большой словарь белорусского языка” Ф. Пискунова.

Результаты исследования могут быть использованы в учебном процессе по специальности “Литературная работа (редактирование)”.

ABSTRACT

The diploma work consists of an introduction, theoretical and practical chapters, conclusion, bibliography and two applications. The total volume of the diploma work is 268 pages. Number of sources used is 34.

Keywords: EDITOR, EDITING, THE AUTHOR'S MANUSCRIPT, PUBLISHING HOUSE "MASTATSKAYA LITERATURE", METHODS, TRENDS, NEW APPROACHES IN THEORY AND PRACTICE OF EDITING.

The purpose of the research is to determine the specificity of the editorial processing of the author manuscripts and summarize the experience in editing procedure in the publishing house "Mastatskaya literature".

The object is the methodological foundations of the theory and practice of editing.

The item is the technique of editing the author manuscripts in the publishing house "Mastatskaya literature".

Methods of the research: analysis of scientific literature, descriptive method, classification, semantic and stylistic analysis, methods of component, conceptual and discourse analysis.

Results and novelty: the main requirements for editing the author manuscripts are identified; methodological basis of editing the author manuscripts are investigated; the experience in editorial practice in the publishing house "Mastatskaya literature" is summed up. Stages of editing the text of the manuscript are introductory reading, during which determines the quality of the manuscript in terms of the possibility and practicability of its publication; depth reading – a check of the composition, factual material, logic of the proposal, liquidation stylistic inaccuracies, mistakes in the content, in choice and using of language features and syntax; polish reading – an editor provides control reading, check numbers, dates, names, surnames, geographic names. New techniques of editorial work are identify during the review of the specifics of the editor's work in the publishing house "Mastatskaya literature". There are online resources: reference and information portal "GRAMOTA.RU", Russian National Corpus, Belarusian N-corpus and the site Slounik.org. In the research also observed the "Big Dictionary of the Belarusian language" by F. Piskunov.

The results of the research may be used in the educational process in the specialty "Literary work (editing)".